

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vakantiekamer, op 7 juli 2000 door de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare werken en Energie verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van ministerieel besluit "betreffende de scheepvaarturen en voorschriften voor de nachtelijke vaart", heeft op 3 augustus 2000 het volgende advies gegeven :

STREKKING VAN HET ONTWERP

Artikel 11, 1., van het Algemeen Reglement der Scheepvaartwegen van het Koninkrijk, vastgesteld bij het koninklijk besluit van 15 oktober 1935, bepaalt de uren waarbinnen de scheepvaart is toegestaan. Luidens artikel 11.5., kan de Minister van Openbare Werken door bijzondere besluiten de scheepvaart buiten de bedoelde uren toestaan of zelfs verplichtend maken, wanneer hij het nuttig of gepast oordeelt.

Het voor advies voorgelegde ontwerp van ministerieel besluit beoogt, met toepassing van de laatstgenoemde bepalingen, de scheepvaart mogelijk te maken buiten de in het algemeen reglement bedoelde uren. De ontworpen regeling zou gelden voor alle waterwegen van het Vlaamse Gewest, met uitzondering van een aantal bij name genoemde waterwegen, waarop het ontworpen besluit niet van toepassing zou zijn.

Aan de beheerder van de waterweg wordt de bevoegdheid verleend om te beslissen, wanneer hij het nuttig of nodig acht, dat de regeling van het algemeen reglement blijft gelden.

BEVOEGDHEID VAN HET VLAAMSE GEWEST

1. Volgens artikel 6, § 1, X, eerste lid, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen zijn de gewesten bevoegd, wat de openbare werken en het vervoer betreft, voor "de waterwegen en hun aanhorigheden".

.../...

Mede in het licht van de rechtspraak van het Arbitragehof in verband met die bepaling, heeft de Raad van State, verenigde kamers, in een advies van 15 maart 2000 het volgende overwogen in verband met de respectieve bevoegdheid ter zake van de gewesten en de federale overheid :

"Uit die rechtspraak kan afgeleid worden dat de regeling van de waterwegen en hun aanhorigheden, op grond van artikel 6, § 1, X, eerste lid, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, principieel behoort tot de bevoegdheid van de gewesten. Op grond van die bevoegdheid kunnen de gewesten het "beheer" van de waterwegenis regelen, in de meest ruime zin van het woord (1).

In de uitoefening van die bevoegdheid kunnen de gewesten echter geen regels aannemen i.v.m. de reglementering van het scheepvaartverkeer. Dergelijke regels zijn erop gericht dat verkeer vlot en zonder gevaar voor anderen te organiseren, alsmede het ontstaan van gevaarlijke situaties te vermijden (2). Het aannemen van dergelijke regels is, overeenkomstig het hiervoor genoemde artikel 6, § 4, 3°, van de bijzondere wet, een federale bevoegdheid gebleven, ook al moeten de gewestregeringen bij het ontwerpen ervan worden betrokken (3)" (4).

(1) Arbitragehof, 18 januari 1996, nr. 5/96, overw. B.2.

(2) Arbitragehof, 16 januari 1997, nr. 2/97, overw. B.4.3.

(3) Arbitragehof, 18 januari 1996, nr. 5/96, overw. B.2.

(4) Advies L. 29.406/VR van 15 maart 2000 over een voorontwerp van decreet "houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden tot regeling van het scheepvaartverkeer en van de recreatie op de gemeenschappelijke Maas, ondertekend in Brussel op 6 januari 1993".

De regeling vervat in het voor advies voorgelegde ontwerp houdt verband met de scheepvaarturen, en dus met het verkeer op de waterwegen. Afgezien van de vraag of de betrokken aangelegenheid op zich beschouwd kan worden als een aangelegenheid i.v.m. het "beheer" van de waterwegen, moet in elk geval vastgesteld worden dat de ontworpen regels het kenmerk van verkeersregels vertonen. Voor het aannemen van dergelijke regels is alleen de federale overheid bevoegd.

2. De gemachtigde ambtenaar heeft betoogd dat, als aangenomen zou worden dat de in het ontwerp geregelde aangelegenheid in beginsel tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort, de gewesten zich zouden kunnen beroepen op de impliciete bevoegdheden bedoeld in artikel 10 van de bijzondere wet.

Een van de vereisten voor de toepassing van artikel 10 is echter dat de daarin bedoelde impliciete bevoegdheden door de decreetgever worden uitgeoefend. Zonder dat het nodig is te onderzoeken of de decreetgever bepalingen zou kunnen aannemen als bedoeld in het voorliggende ontwerp, volstaat het vast te stellen dat er voor het voorliggende ontwerp geen decretale grondslag is. Het beroep op artikel 10 van de bijzondere wet kan te dezen dan ook in geen geval slagen.

.../...

3. De conclusie is derhalve dat de regeling vervat in het ontworpen besluit niet behoort tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	P. LEMMENS,	staatsraad, voorzitter,
	J. BAERT,	staatsraden,
	J. LUST,	
	E. WYMEERSCH,	assessoren van de
	H. COUSY,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. M. STERCK, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

P. LEMMENS